

A nyári betakarítási munkák – azon felül, hogy komoly igénybevételt jelentenek a mezőgazdaságban dolgozóknak – meglehetősen tűzveszélyesek. Alapos körütekintéssel fel kell készülni a tevékenységre, és kiemelten fontos a betakarítási munkálatokban részt vevő erő- és munkagépek tűzvédelme, valamint a vonatkozó szabályok ismerete, betartása. Ezen előírásokat az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet (OTSZ) tartalmazza.

A mezőgazdasági erő- és munkagépek, illetve az aratás tűzvédelmi szabályai

A kalászos termény betakarítási, szalma-összehúzási és bálázási munkáiban legalább 1 db 21A és 113B vizsgálati egységű tűzoltó készülékkel és szikracsapóval vagy lapáttal is ellátott erő- és munkagép, valamint egyéb jármű vehet részt, amelynek tűzvédelmi felülvizsgálatát a betakarítást megelőzően az üzemeltető elvégezte. A jármű megfelelőségéről szemle keretében kell meggyőződni. A betakarítási munkák során használt, ötnél több mezőgazdasági járművet érintő műszaki ellenőrzés esetén, annak tervezett időpontját 10 nappal előbb írásban a tűzvédelmi hatóságnak be kell jelenteni. A műszaki ellenőrzésről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek 1 példányát a járművön el kell helyezni.

Az ellenőrzés szempontjairól készített jegyzőkönyvmintát alább közzétesszük.

Az üzemelő erő- és munkagép kezelője a munkavégzés megkezdése előtt és annak befejezése után közvetlenül és munkavégzést megszakító szünetekben köteles a kipufogó-vezeték és szikratörő műszaki állapotát felülvizsgálni és a ráakódott éghető anyagtól szükség esetén megtisztítani.

A tartalék üzem- és kenőanyagot az erő- és munkagéptől, a kazaltól és a gabonatóblától legalább 20 méter távolságra kell elhelyezni éghető hulladéktól, növényzettől mentes területen.

Erő- és munkagépen, gépjárművön olyan karbantartás, javítás, amely nyílt láng használatával jár vagy üzemanyag elfolyásával járhat, betakarítással érintett területen és a rostonövénytaroló területén nem végezhető.

Munkaszünet idejére az aratógépet, az erőgépet és az egyéb munkagépet a lábön álló kalászos terménytől, a tarlótól, továbbá a kazaltól legalább 15 méter távolságra kell elhelyezni, éghető hulladéktól, növényzettől mentes területen. Ha a tarlótól ez a távolság nem biztosítható, akkor 3 méter széles szántással vagy tárcsázással kialakított védősávon kívül kell az arató-, erő- és az egyéb munkagépet elhelyezni.

Az aratógépet hajlékony földelővezetékekkel, akkumulátorát pedig legalább villamosságot nem vezető anyagú védőburkolattal kell ellátni.

Az erő- és munkagépet, aratógépet a kezelő üzemeltetés közben nem hagyhatja el, egyéb munkát nem végezhet.

A kazalozást végző erőgép a kazlat csak olyan távolságra közelítheti meg, hogy az erőgép égésterméke vagy annak elvezető csöve gyújtási veszélyt ne jelentsen.

A kazalozásban részt vevő erőgépet a ráhullott szalmától, szénától rendszeresen, de legalább naponta meg kell tisztítani.

A kalászos termény betakarítását a közút és a vasútvonal mentén kell először elvégezni.

A learatott kalászos terményt, szalmát a vasútállomástól legalább 100 méter távolságon belül el kell távolítani, és legalább 3 méter széles védősávot kell kialakítani szántással vagy tárcsázással.

Gabonatóblán dohányozni még a járművek, erő- és munkagépek vezető fülkéiben is tilos.

Az aratás idejére a gabonatóblától legalább 15 méterre éghető anyagtól és növényzettől mentes dohányzóhelyet lehet kijelölni. A dohányzóhelyen a dohánynemű gyűjtéséhez és eloltásához megfelelő mennyiségű vizet tartalmazó edényt kell elhelyezni.

Rostnövénytároló, kazal

A mezőn összerakott kazal, valamint a rostnövénytároló elhelyezésénél a szélső tárolási egység és a környező

- fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes osztályba tartozó anyagok előállítására, feldolgozására, használatára, tárolására vagy forgalmazására szolgáló építményektől legalább 200 méter,
- egyéb építményektől legalább 100 méter,
- vasúti vágányoktól – a rostnövénytároló ipari vágányát kivéve – legalább 100 méter,
- közúttól, erdőtől, lábon álló gabonától legalább 25 méter és
- nagyfeszültségű, föld feletti villamos vezetéktől a legfelső villamos vezeték és talaj közötti távolság háromszorosa, de legalább 20 méter

tűztávolságot kell tartani.

Az állattartó telepeken a legfeljebb egy évre elegendő alomszalma- és szálastakarmány-szükségletet üzemi tárolásnak kell tekinteni.

A kazlakat úgy kell elhelyezni, hogy a második sorban levő kazal az előző sorban levő két kazal közé kerüljön.

A kazlak, valamint a sorok között a nagyobb kazalmagasság háromszorosát, de legalább 20 méter távolságot kell biztosítani.

A mezőn összerakott szálastakarmány-, szalma-, rostnövény-kazlak körül legalább 3 méter széles védősávot kell kialakítani szántással vagy tárcsázással.

Dohányozni csak szélcsendes időben, a kazaltól legalább 30 méter távolságra szabad.

A rostnövény osztályozása esetén egy időben legfeljebb 4 kazal vagy tárolási egység bontható meg.

A rostnövény csak a tárolón kívül és a szélső kazaltól 10 méteren túl sátorozható ki. A sátorozási területen minden megkezdett 10 000 m² alapterület után 10 méteres tűztávolságot kell biztosítani.

A betakarítással, terményszáritással összefüggő alapvető tűzvédelmi szempontok

- a mezőgazdasági erő- és munkagépek műszaki és tűzvédelmi megfelelősége;
- a tartalék üzem- és kenőanyagok elhelyezése;
- a készenlétkben tartott tűzoltó készülékek üzemképessége;
- a vonatkozó (védő)távolságok megtartása;
- a növényi hulladék estleges égetése során az OTSZ és más vonatkozó jogszabályok előírásainak betartása;
- telephelyek tűzvédelmi szabályzatainak megfelelősége;
- a munkavállalók tűzvédelmi oktatásának megtörténte és minősége;
- a szükséges oltóanyag megléte és kinyerhetősége;
- az erősáramú villamos és villámvédelmi berendezések tűzvédelmi megfelelősége;
- a tűzvédelmet befolyásoló berendezések, eszközök karbantartásának, felülvizsgálatának rendszeres elvégzése;
- jogszabályban (45/2011. BM rendelet) meghatározott munkakörökben az érvényes tűzvédelmi szakvizsga megléte (tevékenységet végző, illetve a munkáját közvetlenül irányító személy);
- a tárolási szabályok betartása;
- a terményszáritás szabályainak betartása: terményszáritó berendezéssel történő száritás esetén a tűzvédelmi előírások megtartásáért és annak folyamatos üzemelés közbeni ellenőrzéséért az üzemeltető és a kezelő személyzet a felelős, és a gyártó kezelési utasításait is figyelembe kell venni.

Jegyzőkönyv betakarítási munkálatokban részt vevő gép/jármű vonatkozásában

Gyártmány, típus: Forgalmi rendszám, egyéb azonosító:

a vizsgálat tárgya:	megállapítás:	megfelelő	tárgytalan	<i>nem megfelelő, az alábbiak vonatkozásában:</i>
• műszaki állapot:				
▪ hatósági engedély		☐	☐	☐
○ üzem-/kenőanyagfolyás				
▪ hidraulika		☐	☐	☐
▪ üzemanyag-rendszer		☐	☐	☐
▪ hajtás		☐	☐	☐
▪ motortér		☐	☐	☐
○ villamos rendszer				
▪ biztosítékok		☐	☐	☐
▪ vezetékek		☐	☐	☐
▪ akkumulátor (és saruk)		☐	☐	☐
▪ áramtalanítás		☐	☐	☐
▪ világítás		☐	☐	☐
▪ védelem (földelés, védőburkolat)		☐	☐	☐
○ kipufogórendszer szemrevételezése		☐	☐	☐
○ mechanikus alkatrészek				
▪ forgó alkatrészek		☐	☐	☐
▪ szíjak, egyéb erőátvitel		☐	☐	☐
• a tűzvédelmi eszközök				
○ beépített/telepített tűzoltó berendezés		☐	☐	☐
○ tűzoltó készülék				
▪ 21A és 113B / 6 kg ABC porral oltó		☐	☐	☐
▪ legutóbbi karbantartás 1 éven belül		☐	☐	☐
○ a gép/jármű szikracsapóval/lapáttal ellátott		☐	☐	☐

Kelt: (hely, időpont)

Felelős személy neve, aláírása:

A hiányosság(ok) megszüntetése megtörtént, amennyiben volt(ak):

Kelt: (hely, időpont)

Felelős személy neve, aláírása: